

ketabTala

ریشه در خاک

گزینۀ اشعار

فریدون مشیری

سرشناسه:	مشیری، فریدون، ۱۳۰۵-۱۳۷۹
عنوان و نام پدیدآور:	ریشه در خاک: گزیده اشعار/ فریدون مشیری
مشخصات نشر:	تهران: مروارید، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری:	۴۳۱ ص.
شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۱۹۱-۹۰۸-۷
وضعیت فهرست‌نویسی:	قیفا
موضوع:	شعر فارسی - قرن ۱۳
موضوع:	Persian poetry - 20 th century
رده‌بندی کنگره:	PIR ۸۲۱۱
رده‌بندی دیوبی:	۸۱۶۱/۶۲
شماره کتابشناسی ملی:	۷۵۴۳۷۸۴

مروارید

تهران، خیابان انقلاب، خیابان ابوریحان، خیابان وحید نظری، پلاک ۲۹/ ص. پ. ۱۶۵۴ - ۱۳۱۴۵
 دفتر: ۶۶۴۰۰۸۶۶ - ۶۶۴۱۴۰۴۶ - ۶۶۴۸۴۶۱۲ فاکس: ۶۶۴۸۳۰۲۷

<https://instagram.com/morvaridpub> - <https://telegram.me/morvaridpub>
www.morvarid.pub.com

ریشه در خاک (گزیده اشعار)

فریدون مشیری

تولید فنی: الناز ایلی

چاپ اول (جلد سخت): ۱۳۹۹، چاپ چهارم: پاییز ۱۴۰۱

لیتوگرافی: طاووس رایانه

چاپ و صحافی: کهنمویی زاده

شمارگان: ۳۳۰

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۱-۹۰۸-۷ ISBN: 978-964-191-908-7

۲۵۰۰۰۰ تومان

یادداشت

این کتاب برگزیده و انتخاب اشعاری از مجموعه شعرهای زنده‌یاد فریدون مشیری شاعر مهرپرور و میهن‌دوست این سرزمین می‌باشد که از سال ۱۳۳۴ تا ۱۳۷۹ در حدود چهارده مجموعه بوده و در طی این زمان یعنی حدود پنجاه و اندی سال، دوره‌های مختلف شعر او را دربر گرفته است. اولین مجموعه به نام *تشنه طوفان* در سال ۱۳۳۴ به وسیله انتشارات صفی‌علیشاه به چاپ رسید که اشعار دوران نوجوانی و بسیاری از عاشقانه‌های شاعر را دربر داشته و پس از آن به ترتیب کتاب‌های منتشر شده به نام‌های *نیافته* - *گناه دریا* ۱۳۳۵ - *ابری* ۱۳۴۰ - *ابری و کوچه* ۱۳۴۱ - *بهار را باور کن* ۱۳۴۷ - *از خاموشی* ۱۳۵۶ - *ریشه در خاک* ۱۳۶۴ - *مروارید مهر* ۱۳۶۵ - *آه باران* ۱۳۶۷ - *از دیار آشتی* ۱۳۷۱ - *با پنج سخن‌سرا* ۱۳۷۲ - *لحظه‌ها و احساس* ۱۳۷۶ - *آواز آن پرنده غمگین* ۱۳۷۶ - و در اردیبهشت ۱۳۷۹ کتاب *تا صبح تابناک اهورایی* بوده است که هر کدام از حال و هوای اجتماعی مربوط به زمان خود برخوردار بوده‌اند.

نام این کتاب از شعر جاودانه «ریشه در خاک» که اولین بار در بخش تازه‌های گزینه شعر انتشارات مروارید در سال ۱۳۶۴ به چاپ رسید گرفته شده است. با وجود برگزیده‌های اشعار که در طی این سال‌ها از زنده‌یاد فریدون مشیری چاپ شده، طبیعتاً اشعاری که یادآور نام او هستند در آن کتاب‌ها مشترک می‌باشد ولی تا حد امکان سعی شده که انتخاب‌های این گزینه در برگزیده‌های دیگر نباشد یا کمتر آمده باشد.

بابک مشیری

اردیبهشت ۱۳۹۹

فهرست

تشنه طوفان

۱۵	فال حافظ
۱۶	مادر
۱۸	آسمان
۲۰	آواره
۲۱	کاروان
۲۳	کیمیا
۲۴	یادگار او
۲۶	تنها میان جمع
۲۷	آتش
۲۹	نا یافته

گناه دریا

۳۳	ای امید ناامیدی های من
۳۵	آتش بنهان
۳۷	پرستو
۳۹	آفتاب پرست
۴۲	آسمان کبود
۴۴	دروازه طلایی
۴۶	کُل خشکیده
۴۸	اسیر
۵۰	غروب ناپهنگام
۵۱	مکتب عشق

ابر و کوچه

- در ایوان کوچک ما..... ۵۵
دشت..... ۵۸
ماه و سنگ..... ۶۰
ناقوس نیلوفر..... ۶۱
سرو..... ۶۳
ابر..... ۶۷
بهار می‌رسد، اما..... ۶۹
جادوی سکوت..... ۷۱
خار..... ۷۲
کوچه..... ۷۴

بهار را باور کن

- ستوه..... ۷۹
بهت..... ۸۱
چراغی در افق..... ۸۳
بگوه، کجاست؟..... ۸۴
دیگر زمین تهی‌ست..... ۸۶
سرود گل..... ۹۱
اشکی در گذرگاه تاریخ..... ۹۴
آخرین جرعه این جام..... ۹۷
خوشه اشک..... ۱۰۰
چتر وحشت..... ۱۰۳
کوچ..... ۱۰۶
سوقات یاد..... ۱۱۱
کدام غبار...؟..... ۱۱۵
طومار و تلاش..... ۱۱۷
نماز شکایت..... ۱۲۰

از خاموشی

۱۲۵	.....	گلیانگه
۱۲۷	.....	رنج
۱۲۹	.....	تاریک
۱۳۰	.....	تو نیستی که بینی
۱۳۳	.....	بهمن
۱۳۵	.....	راه
۱۳۷	.....	پس از غروب
۱۴۰	.....	راز
۱۴۱	.....	یک گل بهار نیست
۱۴۵	.....	دیگری در من
۱۴۸	.....	اوج
۱۴۹	.....	فریاد
۱۵۱	.....	عمر ویران
۱۵۵	.....	دام خاک
۱۵۶	.....	شکوه رستن
۱۵۸	.....	نخجیر
۱۶۰	.....	فریادهای سوخته
۱۶۲	.....	حلول
۱۶۴	.....	با تمام اشک‌هایم
۱۶۶	.....	تنگنا

ریشه در خاک

۱۶۹	.....	نیایش
۱۷۱	.....	آفتاب و مُل
۱۷۳	.....	رساتر از فریاد
۱۷۵	.....	تشنه در آب
۱۷۹	.....	بسته
۱۸۰	.....	یک نفس تازه

۱۸۲	غیر از مهر تو.....
۱۸۳	در آن جهان خوب.....
۱۸۶	ریشه در خاک.....
۱۸۹	امیر کبیر.....
۱۹۲	بادبان بر کوم.....
۱۹۴	درخت و بولاد.....
۱۹۶	در آینه اشک.....
۱۹۹	از ما با گذشت یاد کنید.....
۲۰۰	چهره ایران زمین.....
۲۰۲	پارسی.....
۲۰۴	صد هزاران جان.....
۲۰۵	یادآوران.....
۲۰۶	کودکان و درختان.....
۲۰۸	ناتمام.....

مروارید مهر

۲۱۱	شب‌ها که می‌سوخت.....
۲۱۳	از ژرفای آن غرقاب.....
۲۱۴	در هاله شرم.....
۲۱۵	دلی از سنگ می‌خواهد.....
۲۱۶	مرگ در مرداب.....
۲۱۷	در بلندی‌های پرواز.....
۲۱۸	دریا و خورشید.....
۲۱۹	خواب، بیدار.....
۲۲۱	نیلوفرستان.....
۲۲۵	مروارید مهر.....
۲۲۶	شعبده.....
۲۲۷	پس از مرگ بلبل.....

آه باران

۲۳۱	..... با درخت	
۲۳۶	..... هاله هول	
۲۳۷	..... از نور حرف می‌زنم	
۲۳۹	..... آب باریکه	
۲۴۲	..... کشمیر	
۲۴۶	..... با سادگان صبور	
۲۴۹	..... فرود	
۲۵۳	..... از دور دست خواب رهایی	
۲۵۵	..... تا سراپرده شیرین شکر	
۲۵۷	..... بر شانه‌های تو	
۲۵۸	..... کمال‌الملکه	
۲۶۱	..... تنها، باد	

از دیار آشتی

۲۶۷	..... نسیمی از دیار آشتی	
۲۷۱	..... می‌توانستی کاش	
۲۷۱	..... تیشه بر ریشه نادانی زد	
۲۷۵	..... ارغوان	
۲۷۸	..... در تماشاخانه دنیا	
۲۸۲	..... نگاهی، یک جهان فریاد	
۲۸۶	..... پنجاه و هشت ثانیه پندار	
۲۹۰	..... از چشمه تا دشت	
۲۹۲	..... در این اتاق کوچک	
۲۹۴	..... شیرشکاران	
۲۹۶	..... روح سحر	
۲۹۸	..... نخستین نگاه	

با پنج سخن سرا

۳۰۵.....	خروش فردوسی.....
۳۱۱.....	پیام آور بیداری.....
۳۱۹.....	نظامی.....
۳۲۹.....	همراه آفتاب.....
۳۳۵.....	حافظ.....

لحظه‌ها و احساس

۳۳۵.....	از اوج.....
۳۳۶.....	سرود.....
۳۳۷.....	از صدای سخن عشق.....
۳۳۸.....	هر که با ما نیست.....
۳۳۹.....	ای وای شهریار!.....
۳۴۳.....	آیا برادرانیم؟.....
۳۵۵.....	حرف طرب‌انگیز.....
۳۵۶.....	مثل باران.....
۳۵۷.....	بهاری پر از ارغوان.....
۳۵۸.....	هیچ و باد.....
۳۵۹.....	ناگهان جوانه می‌کند!.....
۳۶۰.....	دل تنگ!.....
۳۶۲.....	در بیشه‌زار یادها.....
۳۶۴.....	ترنم رنگین.....
۳۶۶.....	زبان بی‌زیبان.....

آواز آن پرندۀ غمگین

۳۷۱.....	ناسازگار.....
۳۷۲.....	آوازی آن برندۀ غمگین.....
۳۷۵.....	تاج سر آفتاب.....

۳۷۷	بر صلیب.....
۳۷۹	زمین و آدمی.....
۳۸۴	کو... کو...؟.....
۳۸۶	شب آخر.....
۳۸۷	سمنزار.....
۳۸۸	پرندگان باغ‌های تور.....
۳۸۹	گلپانگِ رهایی.....
۳۹۰	دست‌های پُرگل‌اند این شاخه‌ها.....
۳۹۳	آشتی.....
۳۹۴	با قلم.....
۳۹۵	بوسه و آتش.....
۳۹۷	جهان شگفتی.....

تا صبح تابناک اهورایی

۴۰۳	مهربان، زیبا، دوست.....
۴۰۴	ستون سپند.....
۴۰۶	رگبار بی‌امان.....
۴۱۰	راهبان مهر.....
۴۱۲	خبر.....
۴۱۵	غروب.....
۴۱۷	روح باران را بگو.....
۴۱۸	شهنامه چه می‌گفت.....
۴۲۱	شهر.....
۴۲۴	گرمای عشق.....
۴۲۵	گلپانگ جهانتاب.....
۴۲۶	با کاروان صبح.....
۴۲۸	آوازه‌های شاد.....
۴۲۹	ستاره و.....
۴۳۱	در دشت آسمان.....

«تشنهٔ توفان»

فال حافظ

مادر

آسمان

آواره

کاروان

کیمیا

بادگزار او

تنها میان جمع

آتش

ناپافته

فال حافظ

درآمد از در، خندان لب و گشاده جبین
کنار من بنشست و غبار غم بنشانند،

فشرد حافظ محبوب را به سینه خویش
دلم به سینه فروریخت: «تا چه خواهد خواند!»

به ناز، چشم فرو بست و صفحه ای بگشود
ز فرط شادی، کوبید پای و دست افشانند

مرا فشرد در آغوش و خنده ای زد و گفت:
«رسید مژده که ایام غم نخواهد ماند»

هزار بوسه زدم بر ترانه استاد
هزار بار بر آن روح پاک رحمت باد

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

صدای تیر زبوت از دهان کلامی را
سنگاره پریر شد!
نسیبیه از نفس الفتاد
رنگ ماه پرید ...
دگر گها بیرم حرف ناکلامی را!

مجموعه آثار دکتر سید محمد تقی میر

9 789644 111247 >

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران